CRÒNICA D'ACTIVITATS

Barcelona — Ressenya de l'excursió del dia 25 d'octubre

Tal com havíem anunciat en la Circular n. 11, el dia 25 d'octubre tingué lloc la primera sortida del curs 1981-1982.

Contràriament al que s'havia planejat, no fou possible de visitar el castell de la Roca perquè, a darrera hora, sortiren dificultats per a obtenir el permís i la visita fou substituïda per la de Santa Magdalena de Mosqueroles i Sant Cebrià de Palau (Castell de Fluvià, de Palautordera); a la tarda vàrem visitar la col·lecció de rajoles que el nostre bon amic i consoci Salvador Miquel ha aplegat a la seva casa de Vallromanes.

El Castell de Llinars es troba a un quilòmetre i mig a l'esquerra de la carretera de Llinars a Mataró, en direcció a Mataró, dalt d'un pujolet; ha estat excavat i les seves restes, consolidades. Vàrem començar, però, l'excursió per la visita a can Bordoi, aproximadament a la mateixa distància i sobre la mateixa carretera, però a mà dreta. A can Bordoi, s'hi troben els materials procedents de l'excavació del Castell de Llinars, exposats en unes vitrines i amb uns molt interessants textos explicatius de les diverses etapes del castell.

És un castell que ha sofert moltes vicissituds des d'un primer establiment ibèric passant per una fase possiblement càtara, després destruït i reconstruït ja en el segle XIV, fins que el terratrèmol de mitjan segle XV, darrer de la sèrie que convulsionà Catalunya, va plegar el castell. Això va fer que els atuells dels seus habitants quedessin entre les runes acumulades als fossats i a l'interior de les sales enderrocades, cosa que en permeté la trobada posterior, en fer-se les excavacions. S'hi trobaren belles mostres de ceràmica, armes, atuells diversos, un magnífic molí de pedra volcànica, etc.

Santa Magdalena de Mosqueroles es troba en una carena a la dreta de la riera de Rifer, enfront del poble de Mosqueroles. Cal seguir la carretera de Sant Celoni a Santa Fe, prendre el ramal que va a la Costa del Montseny, i, un cop passat el poble de Mosqueroles, continuar uns dos quilòmetres més fins a trobar un camí de terra que va a can Ferrés.

El seu primer nom fou Sant Marçal de Baix; es tracta d'una església de tres naus construïda pels monjos de Sant Marçal el segle XI. El 1105 el bisbe de Vic, Arnau de Malla, obligà els monjos a tornar al monestir de Sant Marçal, ja que el monestir originari de Sant Marçal era en territori del bisbat de Vic i, en canvi, el de Santa Magdalena estava establert en el pertanyent al de Barcelona. En el segle XIII a l'església, sempre sota el domini de Sant Marçal, s'hi establí un benefici i passà a titular-se de Santa Magdalena. Fins al segle XIV hi hagueren donats i una confraria mixta. Després ja no se la coneix més que com a Benefici.

La planta és de tres naus amb tres absis, les tres naus estan separades per dues pilastres i és possible que fos més llarga del que actualment és, perquè el seu aspecte és molt quadrat i la façana actual no correspon a l'estil de la resta de l'edifici. Actualment està coberta amb una volta lleugerament apuntada i el presbiteri està separat de la nau central per una mena d'arc toral prolongat i perforat per uns ulls de bou posats formant un triangle.

La coberta és de volta lleugerament apuntada. En aquests moments la nau de l'Evangeli està mig esfondrada però és intenció del seu actual possessor de reconstruir-la i de restaurar l'església totalment, tal com ja ha fet amb les altres dues naus. Des d'aquestes pàgines volem felicitar i encoratjar el Sr. Codorniu per la seva iniciativa.

El tercer monument visitat fou Sant Cebrià de Palau; es troba a no gaire distància de Santa Magdalena, però ja a la vall de la Tordera. És a un quilòmetre i mig a l'esquerra de la carretera de Palautordera a Seva, en direcció a aquesta darrera població. S'hi podria anar molt bé a peu des de Santa Magdalena de Mosqueroles passant pel Castell de Montclús.

Santa Magdalena
Castell de Fluvia
Castell de Montclús
La Sona
Campins
S. Esteban de Palautordera
Sta. María de Palautordera
S. Celoni
Tordera
Termino de Llinas
Termino de Vilalba Sasserra
El Pont
Granja
Autopista A-17
a Granollers
a Arenys de Mar (C.R.N. II)
07'
08'
09'
10'
11'

Pertanyia al "Domus de Palatio" de la quadra de Campins i era feudatari del castell de Montclús. Al segle XVII pertanyia a la família Fluvià, que li va donar el seu nom actual (un senyor de Fluvià és el cavaller mort pels castellans durant la guerra dels segadors i del qual parla la cançó) i al seu costat hi ha bastida una gran casa de pagès que substituí la vella "Domus". El segle XIX s'hi feren unes reformes i unes ampliacions amb les quals quedà embolcallada l'església dins d'una aparença de castell. Avui, de l'església, només se'n veu a l'exterior una part de la capçalera.

Segons la tradició, s'hi guardaven unes relíquies de Sant Cebrià, i d'aquí li ve la seva advocació, que possiblement és molt antiga.

L'edifici fou construït el segle XI amb pervivències estilístiques d'èpoques anteriors, com es reflecteix en la seva capçalera trevolada, en la qual la planta de l'absis ultrapassa visiblement el mig punt insinuant uns arcs de ferradura. El 1970 fou restaurat per la Diputació de Barcelona.

Com a cloenda visitàrem la "Rajoloteca" del bon amic Salvador Miquel, que ens esperava amb una preciosa rajola romànica i ens féu una explicació de la seva magnífica col·lecció.

MARIA PORTER

Delegació del Bages — Neteja i recuperació de l'església romànica de Sant Martí de les Planes (Bages).

Els membres de la Delegació del Bages han emprès la tasca de recuperació i neteja de les esglésies de la seva comarca. Així, el dia 4 d'octubre, 21 dels nostres consocis varen fer una bona neteja a l'església romànica de Sant Martí de les Planes, pertanyent al municipi de Sant Mateu de Bages.

Interior de Sant Martí de les Planes

L'església de Sant Martí de les Planes està situada en un bosc pla a uns dos-cents metres per sota de la carretera de Callús a Sant Mateu i a uns cinquanta de l'església de Sant Miquel de les